

नेपाल सरकार
महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय
महिला तथा बालबालिका विभाग
(योजना शिक्षा कार्यक्रम शाखा)

फोन नं. ५५४७०१३,
५५२६७७९
फ्याक्स : ५५२९२९४
E-Mail : dwd1@wlink.com.np
Web Site : www.dwd.gov.np
ललितपुर ।

पत्र संख्या :- ०७३/७४

चलानी नं.:- २५४

मिति: २०७३/०९/१४

विषय: आगामी आ.व. को वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठीको प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

श्री महिला तथा बालबालिका कार्यालय,
सबै जिल्ला ।

प्रस्तुत विषयमा आ.व. ०७४/७५ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नको लागि मंसिर २८ देखि ३० सम्म चितवनको सौराहामा ७५ जिल्लाका महिला तथा बालबालिका कार्यालय प्रमुखको सहभागितामा योजना तर्जुमा गोष्ठी सम्पन्न भएको व्यहोरा अनुरोध छ । सो योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सबै जिल्लालाई स्विकृत राष्ट्रिय कार्ययोजनाको विषयगत क्षेत्रको आधारमा ४ समूहमा विभाजन गरी समूह कार्यवाट प्रस्तुत भएको कृयाकलापलाई एकीकृत गरी यसै साथ संलग्न गरिएको छ । आगामी आ.व.को वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा प्राप्त बजेटको सीमाभित्र राष्ट्रिय योजना आयोगको मार्गदर्शन, योजना तर्जुमामा निर्धारण गरिएका कृयाकलापहरु प्राथमिकताको आधारमा र कुनै जिल्ला विशेष कार्यक्रम भए सो समेत समावेश गर्न साथै क्षेत्रगत रुपमा सकभर देहायको आधारमा बजेट वाडफाइ गरी पेश गर्नुहुन निर्देशानुसार अनुरोध छ ।

देहाय:

महिलाको क्षेत्रमा कार्यक्रम बजेटको ७०%,
बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यक्रम बजेटका २०% र
सामाजिक सुरक्षाका क्षेत्रमा कार्यक्रम बजेटका १०%

नोट: ७५ जिल्लाका कार्यालयबाट पेश भएका महत्वपूर्ण ३ कृयाकलापहरूको विवरण समेत संलग्न ।

बोधार्थ:

श्री महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय ।

.....
(विमला काफ्ले वाग्ले)
शाखा अधिकृत

सि.नं.	राष्ट्रीय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१.	लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तीकरण (वेइजिड कार्ययोजना) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्य योजना २०६१	घरेलु हिंसा नियन्त्रण कानूनवारे व्यापक रूपमा प्रचार प्रसार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● गाविसस्तरमा आम भेला आयोजना गरी राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, जान्नेसुन्ने लगायत प्रबुद्धवर्गको सहभागीतामा कानुनी सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । ● वर्षेभरि स्थानीय एफ एम बाट प्रचार प्रसार गर्ने । ● भित्तेलेखन, सडक नाटक, होर्डिड बोर्ड, फ्लेक्स प्रिन्ट, ब्रोसर, आइसी मेटेरियल, लोकगीत तयारी डकुमेन्ट्री तयारी इत्यादिबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने । ● घरेलु हिंसा प्रभावित परिवार पहिचान गर्नका लागि महिला संस्था निगरानी समूहहरुबाट Door to Door visit गर्ने, घटना पत्ता लगाउने । ● बालक्लब, किशोरी समूह, 			

			<p>गाविस सचिव, वडा नागरिक मञ्च, स्वास्थ्य स्वयम सेविकाको परिचालन गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> महिला संस्थाको कार्यक्षेत्रमा छुट्टै पुरुषहरुको सहकार्यमा खबरदारी समूह गठन गरी सेतो रिबन अभियान जस्ता हिंसा निवारणको सहयोगी संयन्त्र बनाउने । 			
२		<p>स्थानीय जलाधार व्यवस्थापन, सामुदायिक एवं कवुलियती वन कार्यक्रम, ग्रामीण तथा वातवरणीय पर्यटन, कृषि एवं वनजन्य लघु उद्योग विकास जस्ता क्षेत्रहरुमा विपन्न महिलाहरुको सहभागिता अनिवार्य गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p>	<p>स्थानीय संभाव्यतामा आधारित व्यवसाय प्रवर्द्धन - Home stay जडीवुटी अम्मिसो, अलैची.. आप फलफुल वन र कृषि जन्य</p>	<p>कृषि वन तथा पशुसेवा कार्यालय लगाएत, सरोकार वाला निकाय, पर्यटन बोर्ड</p>	<p>महिला तथा बाल बालिका कार्यालय</p>	
३		<p>संगठित क्षेत्रबाट ऋण तथा अनुदान सुविधा उपलब्ध गराई आय आर्जन कार्यक्रम विस्तार गर्दा महिला लाई लक्षित गर्दै समूहगत अवधारणाको आधारमा कार्य गर्न रिभल्वीङ्ग फण्ड र सीड मनी उपलब्ध गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> चालु कोषको सिमा वढाउने कम्तिमा १० लाख स्थानीय उत्पादन वस्तुमा आधारित उद्योगहरु संचालन को लागि हरेक जिल्लामा १ वटा नमुना सहकारी संस्थालाई 	<p>महिला तथा बाल बालिका कार्यालय</p>	<p>महिला तथा बाल बालिका विभाग</p>	<p>चालुकोष निर्देशिका परीमार्जन गर्नुपर्ने</p>

			अनुदान र तालिम (गाडि , मेसिनरी समान)			
४		विपन्न महिलाकालागि आवश्यक तालिमको पहिचान गरी सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट आयमूलक विशेष कार्यक्रम विस्तार गर्ने र उत्पादित वस्तुको लागि बजार प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्ने ।	आवश्यकता पहिचान र,स्थानीय संभाव्यतामा आधारीत सिप विकास तथा वस्तुगत टेवा सहित बजार व्यवस्थापन प्रवर्द्धन	घरेलु तथा साना उद्योग उद्योग बाणिज्य संघ , मेडेप	महिला तथा बाल बालिका कार्यालय	
५		यौन लगायत अन्य हिंसा र आतंकबाट पीडित बाल बालिकाको लागि पुनर्स्थापन तथा परामर्श केन्द्र सञ्चालन गर्ने, सचेतना कृयाकलाप बढाउने साथै यस्ता कार्य गर्ने संस्थाहरुलाई सहयोग गर्ने ।	आवश्यकतानुसार जिल्लास्तरमा महिला संस्था वा गैसस तथा गाविसस्तरमा महिला संस्थामार्फत अल्पकालिन आश्रयस्थल स्थलको व्यवस्था गर्ने ।			
६		किशोरी स्वास्थ्य सेवाको कार्यक्रम विस्तार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरी सुचना तथा परामर्श केन्द्र स्थापना सुदृढिकरण ● किशोरी स्वास्थ्य तथा परामर्श सेवा कोष स्थापना । ● जीवन उपायोगी सिप तालिम 	महिला तथा बाल बालिका कार्यालय जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	महिला तथा

			<ul style="list-style-type: none"> ● Minsuration hygiene सरसफाइ संवन्धी सचेतना र विद्यालयमा ● Minsuration hygiene सुविधाको व्यवस्था ● विद्यालयका फोकल पर्सनहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम ● बाल क्लव र किशोरी समुहहरुलाई व्यवस्थापन र परिचालन 	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	बालबालिका कार्यालय	
७		महिला सशक्तीकरणमुखी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।				
८		समुदायसम्म महिला अधिकार, नीति, कानुन आदिवारे चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । यस्ता कार्यक्रम विपन्न महिला वर्गको लागि पनि सञ्चालन गर्ने ।	महिला समूह, समिति , संस्थामार्फत कार्यक्रम सञ्चालन परिचालन	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिविस सामाजिक विकास शाखा	गैसस महासंघ, महिला संस्था	
९		आर्थिक, सामाजिक विकासका हरेक कार्यक्रममा विपन्न वर्गका महिलाहरुको सहभागिता बढाउन	स्थानीय स्तरमा सार्वजनिक सुनुवाई नियमित रुपकम सञ्चार	स्थानीय निकाय, महिला तथा बालबालिका	महिला सहकारी संस्थाहरु	

		चेतनामूलक एवं वकालतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	माध्यमबाट बहस तथा सम्वाद कार्यक्रम	कार्यालय		
१०		समुदायस्तरमा सामाजिक जागरण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।				
११		महिला र पुरुषबीचको समान अधिकार र समतामूलक समाजको आवश्यकताबारे विविध उपयुक्त माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला सशक्तिकरणमा पुरुषको सहयोग अभिवृद्धि गर्न सशक्तिकरण सहकार्य तालिम ● सामाजिक भूमिका परिवर्तन सम्बन्धी प्रचार प्रसार सामाग्री उत्पादन र वितरण ● लैंगिक समानताको लागि सामाजिक संजालको उचित प्रयोग कार्यक्रम केन्द्रस्तर 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय निकाय	सञ्चार माध्यम, सामाजिक सञ्जाल	
सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	मानव बेचबिखन विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरुको बेचबिखन तथा	जोखिममा रहेका महिलाहरु तथा बाल बालिकाहरुको अवस्था मूल्याङ्कन गरी सामाजिक आर्थिक रूपमा पछाडि पारिएका सबै	<ul style="list-style-type: none"> ● समूह, समिति र महिलासंस्था मार्फत छुटेका विपन्न सदस्यहरु पहिचान गरी उनीहरुलाई समूहमा आवद्ध 			

	<p>ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६८</p>	<p>महिला तथा बालबालिकाहरूलाई महिला विकास कार्यक्रममा समावेश गर्ने ।</p>	<p>गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विकास समितिसँग समन्वय गरी जोखिमयुक्त समुदायको पहिचान तथा विश्लेषणका लागि सामाजिक परिचालकहरूबाट सहयोग लिने । ● समूह, समिति, निगरानी समूह गठन र परिचालन गर्ने । 			
२		<p>सचेतना कार्यक्रममा दलित, मुस्लीम, आदिवासी जनजाति, एकल महिला, तेश्रो लिङ्गी, अपाङ्गता भएका तथा सामाजिक आर्थिक रूपमा पछाडि पारिएका समुदाय विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरूलाई समावेश गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला संस्थामार्फत समूह गठन र अनुशिक्षण तथा विभिन्न कानुनी सचेतनामूलक कार्यहरू सञ्चालन गर्ने। ● विभिन्न निकायबाट सञ्चालन गरिने सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू समन्वय गरी सेवा प्राप्त गर्न बन्चित समुदायमा कार्यक्रमको पहुँच पुऱ्याउने । ● स्थानीय भाषामा श्रव्य दृष्य, सांकेतिक भाषामा सूचना सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था 			

			मिलाउने ।			
२३		केन्द्र तथा जिल्लाहरूमा बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट पीडित/प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि कार्यरत सरोकारवाला संस्थाहरूको सञ्जाल निर्माण गरी आपसी सहयोग र सहकार्यलाई प्रोत्साहन दिने । सञ्जाल निर्माण भईसकेका जिल्लाहरूमा कार्यरत सञ्जालहरूलाई परिचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● केन्द्र तथा जिल्लाहरूमा बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट पीडित/प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि कार्यरत सरोकारवाला संस्थाहरूको सञ्जाल गठन तथा परिचालन गर्ने ● सञ्जाल निर्माण भईसकेका जिल्लाहरूमा कार्यरत सञ्जालहरूलाई परिचालन गर्ने । ● जिल्ला समितिको अगुवाइ र समन्वयमा नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रशासन, गैससलगायतका निकायको सहयोगमा निगरानी केन्द्र (Check post) खडा गर्ने, सीमा नाकाका जिल्लाहरूमा cross boarder बैठकमा मानव बेचबिखनको विषयमा छलफल चलाउने । 			

			<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय समितिहरूको गठन परिचालन र क्षमता विकास समेत गर्ने । 			
४		<p>पहिचान भएका संवेदनशील समुह/समुदायका सदस्यहरू सम्मिलित गाविसहरू र नगरपालिकाका क्षेत्र/वडाहरूमा सरोकारवाला स्थानीय सरकारी निकाय, गै.स.स. र समुदायमा आधारित संस्थाहरूबीच समन्वय र परिचालन गरी आवश्यकता अनुसार समितिहरूको गठन गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> समुदायमा भएका समुह सदस्यहरूको संजालीकरण म्यानुअल तयार गर्ने समुह समिति संस्था गठन दर्ता निगरानी समुहको गठन तथा परिचालन न.पा. र गा.वि.स.का वडामा कार्यक्रम विस्तार एकल महिला बादी महिला संवेदनसिल क्षेत्रका महिला समुहमा आवद्ध 	<p>महिला तथा बालबालिका विभाग</p> <p>महिला तथा बालबालिका कार्यालय</p> <p>महिला तथा बालबालिका कार्यालय</p> <p>महिला तथा बालबालिका कार्यालय</p>	नगरपालिका र गा.वि.स.	
५		<p>मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारको समस्या समाधानका लागि किशोर/किशोरी शिक्षा, युवा सञ्जाल, भाईबहिनी कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी गतिविधिहरूलाई महिला समुह, बाल क्लब, युवा क्लब, स्थानीय वन उपभोक्ता समिति, खानेपानी समूह, संस्था र सहकारी लगायत</p>	<p>स्थानीय स्तरमा मानवबेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको सबै गा.वि.स. न.पा.मा समिति गठन र परिचालन,</p> <p>समुदायमा रहका सम्पूर्ण समुह समितीलाई अभिमुखिकरण</p>	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	स्थानीय निकाय र सरोकारवाला	

		समुदायमा आधारित समूह तथा सञ्जालहरूसँग आवद्ध गर्ने ।				
६		मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको स्थानीय समितिलाई परिचालन गर्ने ।	समितिको नियमित बैठक, सुचना संप्रेषण , <ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्तरको कार्ययोजना निर्माण सहित सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन । सुचना सामाग्रीको प्रकाशन र प्रशारण दिवसीय कार्यक्रम तथा अभियान 	स्थानीय समिति तथा स्थानीय निकाय	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	
७		महिला तथा किशोरीहरू माथि हुने यौन दुर्व्यहार तथा श्रम शोषण नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले सञ्चालक, व्यवस्थापक, कामदार, घरमालिक तथा ग्राहकहरूका लागि आचार संहिता लागू गर्ने र सो को अनुगमन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> सर्वोच्च अदालतबाट जारी गरीएको आचार संहिताका आधारमा कार्यविधी बनाई सरोकारवालालाई जानकारी गराउने रोजगार दाता र कामदार , होटल व्यवसायीहरूलाई अभिमुखिकरण गोष्ठी -(कानुनी प्रावधान आचार 	मन्त्रालय, विभाग महिला तथा बालबालिका कार्यालय	सरोकारवाला निकाय जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्रहरी, संवन्धित संघ सस्था पत्रकार महासघ , श्रम कार्यालय	

			<p>संहिता कार्यविधी सम्बन्धमा)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● उद्धार , संप्रेषण र पुनर्स्थापना । ● अनुगमन र मुल्यांकन कार्यमा नियमितता 		ट्रेड युनियन	
८.		<p>जोखिमपूर्ण समुदाय र प्रभावितहरूको घटना बारे अनुगमन हुने गरी महिला तथा बालबालिका कार्यालयहरूमा गा.वि.स र न.पावाट पठाएको तथ्याङ्कहरू संकलन गरी एकीकृत सूचना तथा व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● एकीकृत सचना व्यवस्थापन प्रणालीको स्थापना र जिल्ला संजालीकरण 	मन्त्रालय विभाग	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	
९.		<p>जिल्ला स्तरीय बाल क्लव तथा अभिभावक संधलाई मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार र सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धी तालिम गोष्ठी संचालन ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● बालक्लवका पदाधिकारीलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम ● अभिभावक सचेतना कार्यक्रम 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय निकाय	गैसस	
१०		<p>मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारका दृष्टिले संवेदनशील र संरक्षण आवश्यक भएका गा.वि.स तथा न.पाका विपन्न समुदायको नक्शांकन तथा बहुआयामिक बञ्चितमा</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● मानव बेचबिखन विरुद्धको जिल्ला समितिबाट प्रभावित गा.वि.स छनौट गरी पि.आर. ए. विधिबाट 	मानव बेचबिखन विरुद्धको जिल्ला कार्य समिति,,स्थानीय समिति	सम्बन्धित क्षेत्रका सरोकारवाला गैसस	

		परेका समूह /समुदायको विवरण तयार गर्ने , विश्लेषण गर्ने तथा उपयोगी सूचनाहरू प्रकाशन गर्ने ।	तथ्यांक संकलन ● संकलित तथ्यांकको विश्लेषण तथा प्रकाशन		
११		गा.वि.स.हरूमा कानूनी सहायता समितिहरू , महिला अधिकार क्षेत्रमा काम गर्ने समूहहरू, गाउँवाल संरक्षण समितिहरू तथा स्थानीय स्तरमा रहेका अन्य समितिहरू मार्फत मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारका सवालहरू, सुरक्षित आप्रवासनका विषय तथा लैङ्गिक हिंसा बारे कानूनी सचेतना जगाउने ।	● भी.सी.पि.सी. को क्षमता अभिवृद्धि र नियमित चौमासिक अन्तरक्रिया कार्यक्रम ● सुरक्षित आप्रवासनका लागि अभिभावक सचेतनाका कार्यक्रम स्थलगत र सञ्चार माध्यमबाट प्रचार प्रसार । ● अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सुरक्षित आप्रवासन सम्बन्धमा जानकारी मूलक सामाग्री वितरण एवं सहजीकरण सेवा	महिला तथा बालबालिका कार्यालय । वैदेशिक रोजगार ,अध्यागमन विभाग , गृह मन्त्रालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सम्बन्धित गैसस
१२		सचेतना कार्यक्रममा दलित, मुस्लीम, आदिवासी जनजाति, एकल महिला, तेश्रो लिङ्गी, अपाङ्गता भएका तथा सामाजिक आर्थिक रूपमा पछाडि पारिएका	माथि उल्लेखित क्रियाकलापमा लक्षित वर्गको सहभागिता सुनिश्चितता	सम्पूर्ण जिम्मेवार निकाय	

		समुदाय विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरूलाई समावेश गर्ने ।				
१३		स्थानीय बजारको सम्भाव्यता हेरी महिला लक्षित व्यावसायिक सीपमूलक तालिमहरू संचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय सम्भाव्यता हेरी सम्बन्धीत क्षेत्रगत निकायको समन्वयमा आवश्यक व्यवसायिक सीपमूलक तालिम सञ्चालन (जिल्ला विशेष कार्यक्रम हुनु पर्ने) 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सम्बन्धित विषयगत निकायहरू	स्थानीय निकाय , महिला समूह , समिति तथा गैसस	
१४		मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धमा सचेतनात्मक तथा निरोधात्मक क्रियाकलापहरूको नियमित रूपमा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन तथा मूल्यांकन सूचक निर्धारण ● सूचकको आधारमा जिम्मेवार निकायले अनुगमन मूल्यांकन । 	विभाग , मन्त्रालय,	म.तथा बा कार्यालय, सम्बन्धित गैसस, तथा संस्था समिति	
सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद्को प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना	लैङ्गिक तथा यौनजन्य हिंसाबाट प्रभावित महिला र बालिकाहरूलाई समयमा नै निशुल्क औषधोपचार, मनोविमर्श एवं कानूनी परामर्श उपलब्ध गराउने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● लैङ्गिक हिंसा निवारणकोषलाई सहज ढंगले परिचालन गर्ने । कोषको रकम वृद्धि र समयमा जिल्लामा रकम पठाउने व्यवस्था मिलाउने । 			

	२०६७/६८-२०७१/७२		<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्लास्तरमा सेवा प्रदायक निकायहरुको सेवा मापन गरी जिम्मेवारी बाँडफाइ गर्ने र सम्प्रेषण प्रणाली स्थापना गर्ने । ● केन्द्रस्तरमा समेत संरक्षण प्रणाली स्थापना गर्ने । ● घटनाको व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना र परिचालन गर्ने । 			
२		महिला विरुद्ध विभेदपूर्ण कानूनी व्यवस्थाहरुलाई निर्मूल गर्नको लागि विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरुद्वारा नेपालमा पर्न आएको दायित्वको सम्बन्धमा सांसद, सरकार, कर्मचारी, न्यायाधीश तथा राजनीतिक दलहरुलाई जानकारी गराउने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● केन्द्रदेखि स्थानीय स्तरसम्म तहगत रुपमा कार्यशाला गोष्ठी, ● विद्यमान कानूनी व्यवस्थाहरुको जानकारीमुलक प्रकाशन तथा प्रसारण र वितरण ● कानून व्यवसायी एवं सरोकारवाला बीच अर्न्तकृया तथा अनुशिक्षण 	महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय तथा विभाग, महिला तथा बालबालिका कार्यालय	कानून मन्त्रालय, केन्द्रियवार एशोसियसन	
३		महिलाको लागि कानूनी सहायता तथा कानूनी साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको विस्तार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला कानूनी सहायता समिति तथा 	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय ,महिला तथा	स्थानिय निकाय, महिला	

			<p>सरोकारवालाबीच अभिमखिकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● समदायमा आधारीत संरक्षण प्रणालीको तालिम ● महिला सहकारी संस्थाहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि र आवश्यक फारम छपाइ गरी वितरण 	बालबालिका कार्यालय	संस्था	
४		प्रचलित असमान मूल्य, मान्यता तथा व्यवहारहरुलाई रूपान्तरण गर्नको लागि जनसहयोग तथा स्वामित्वबाट लैङ्गिक संवेदनशील रणनीतिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्लागत सुचकहरु तयार (जिल्ला विशेष) ● स्थानिय निकायका समितिहरुको परिचालन 	म तथा बा का तथा जि वि स	स्थानीय गैसस	
५		महिला अधिकारसम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन भए/नभएको बारे अनुगमन कार्यको लागि स्थानीय निकायका जिल्ला तथा गाउँ स्थित निकाय तथा समुदायको सहयोग निरन्तर परिचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थनीय निकायका पदाधिकारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि, अभिमुखीकरण र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ● गाविस स्तरीय संरक्षण योजना तयार 	स्थानिय निकाय	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय र महिला सहकारी संस्था	
६		लैङ्गिक समतासम्बन्धी क्षेत्रगत पहलका सम्बन्धमा परिचयात्मक तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● लैङ्गिक सम्पर्कविन्दुको क्षमता अभिवृद्धि ● सार्वजनिक सुनुवाई, 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय र अन्य विषयगत	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विकास साभेदार	

			एकिकृत घुम्टि शिविरमा लैङ्गिक समता सम्बन्धि क्षेत्रगत व्यवस्थाका बारेमा प्रचारप्रसार एवं सचेतना कार्यक्रम	कार्यालयहरु	निकाय र सञ्चार माध्यमहरु	
७		महिला वर्गको नेतृत्व क्षमताको विकास गरी सार्वजनिक जीवनका हरेक क्षेत्रमा उनीहरूको सहकार्य सहभागिता र संलग्नता अभिवृद्धि गर्न सक्षम तुल्याउन नेतृत्व विकास सम्बन्धी विशेष तालीम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> — प्रस्तुतिकरण तथा उद्घोषण तालिम — नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम — प्रस्तावना लेखन सम्बन्धी सीप विकास तालिम — महिला अधिकार तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी तालिम (संस्थालाई जिल्लास्तरमा) 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय निकाय	गै.स.स.	
८		महिला विरुद्ध हुने सबै किसिमका हिंसा नियन्त्रण गरी महिला हक हितको संरक्षण गर्न आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क सूचना, बुकलेट, ब्रोसर, शैक्षिक सामग्री आदि तयार गरी सूचना प्रवाहित गर्ने र वास्तविकतालाई जनसमक्ष उजागर गर्ने ।	लैंगिक हिंसा सूचना व्यवस्थापन प्रणाली व्यवस्थापन (जिल्लागत तथ्यांक अद्यावधिक)	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय निकाय	विकास साभेदार निकाय	

सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	लैङ्गिक हिंसा अन्त्य तथा लैङ्गिक सशक्तीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना ०६९-७४	घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६ र महिला र बालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसासम्बन्धी कानूनका बारेमा विभिन्न सञ्जाल र सामुदायिक संस्थामार्फत जानकारी गराउने ।	गोजी पात्रो , डकुमेन्टी तयार गरी वितरण तथा प्रसारण (सामुदायिक रूपमा गर्ने)	विभाग,मन्त्रालय,महिला तथा बालबालिका कार्यालय	विकास साभेदार निकाय	
२		उजुरी र उपाय सम्बन्धी संयन्त्रका बारेमा सर्वसाधारणलाई जानकारी गराउने ।	जिल्ला स्तरका सेवा प्रदायक संस्थाहरुको नक्सांकन गरी सम्प्रेषण प्रणालीको विकास	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	
३		हिंसालाई प्रतिरोध गर्न महिला तथा बालिकाहरुको सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> • हरेक वडामा वडा समितिको सक्रियतामा किशोरी जागरण समूह गठन र उनीहरुलाई जिवनोपयोगी सीप प्रदान • Self defence सीपको विकास गराउने 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	संस्था, समिति , किशोरी समूह	
४		लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावितहरुको बचाउ एवं सुरक्षा प्रदान गर्न आवश्यक भएका स्थानमा समुदायमा आधारित सेवा केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण र सञ्चालन गर्ने	हरेका जिल्लामा सेवा केन्द्र स्थापना समुदायमा आधारित संरक्षण प्रणाली स्थापना र सुदृढीकरण	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	सम्बन्धित निकाय	१५ नंको सुचकका लागि समेत

५		सेवा र स्रोतमा रहेको अभावलाई पूरा गर्न, नागरिक समाज, विकास साभेदार, सरकार र निजी क्षेत्रका सेवाप्रदायकबीच कार्यमा एकरूपता र समन्वय कायम गर्न राष्ट्रिय स्तर तथा जिल्लास्तरमा लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गर्ने	सवै सहकारी संस्थालाई लैगिक हिंसा सहायता कोष स्थापना । जिल्ला तथा समुदाय तहमा रहेका सरोकारवाला हरुलाई लैाङ्गिक हिंसा निवारण कोषबारे जानकारी ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	सम्बन्धित सरोकारवाला	
सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	किशोरकिशोरीको समग्र विकासका लागि राष्ट्रिय कार्ययोजना ०७०-०७५	किशोरकिशोरीका सवालहरु सम्बन्धी जानकारीलाई जिम्मेवारपूर्वक प्रचारप्रसार गर्न-गराउन सञ्चारकर्मीहरुसंग पनि सहकार्य गर्ने ।	लैगिक संवेदनशीलताका विषयवस्तु सम्बन्धि पत्रकार तथा सञ्चार कर्मीहरुलाई प्रशिक्षण गर्ने र तिनैको माध्यमबाट मुद्दाहरु उठान	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, पत्रकार महासंघ	स्थानीय निकाय	
२		किशोरकिशोरीका लागि जीविकोपार्जनका लागि सीप तथा व्यवसायिक शिक्षा र लघुवित्त उद्यम विकास तालिम सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● लक्षित किशोर किशोरीको पहिचान ● सम्बन्धित निकायमार्फत जीवन उपयोगी व्यावसायिक शिक्षा र लघुउद्यम तालिम सञ्चालन 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय र सम्बन्धित तालिम तथा सेवा प्रदायक निकाय	स्थानीय निकाय, उद्योग वाणिज्य संघ लगायत अन्य निकाय	
३		अभिभावक सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।				

४		हानिकारक चलनचल्तीहरू जस्तै : बालविवाह, दाइजो, छाउपडी जस्ता कार्यविरुद्ध सचेतना कार्यक्रमहरू गर्न-गराउन सञ्जालभित्र क्षमता विकास गर्ने कार्य गर्ने ।	जिल्ला विशेष कार्यक्रम जस्तै(छाउपडी भएका जिल्ला,बालविवाह भएको जिल्ला)			
५		सबै प्रकारका हिंसा, दुर्व्यहार शोषण विरुद्ध आवाज उठाउने, उदाहरणीय कार्यहरू, व्यक्ति, निकाय तथा संस्थाहरूको अभिलेख तयार गरी प्रचारप्रसार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विशेष Role model roster तयार ● सम्मान तथा अभिनन्दन कार्यक्रम । ● सञ्चार माध्यममा साक्षात्कार गराउन । 	पत्रकार महासंघ र महिला तथा बालबालिका कार्यालय	विकास साभेदार र स्थानीय निकाय	
६		किशोरकिशोरीसम्बन्धी कार्य गर्ने विकास साभेदारहरूको सञ्जालको विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● नक्साकन गरी सुची तयार गर्ने ● समस्याको पहिचान गरी संस्थाहरूको परिचालन 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	गै.स.स.र महिला सहकारी संस्था	
७		उक्त सञ्जालमा किशोरकिशोरीसम्बन्धी सवाललाई गर्न सरकारी निकायसंग कानून, नीति र	किशोरीको सवाललाई सुदृढिकरण गर्न समन्वय , सहकार्य, संरक्षण र सम्प्रेषण प्रणालीको व्यवस्था	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	गै.स.स.र महिला सहकारी संस्था	

		संस्थागत सुधारका लागि पैरवी र सहयोग गर्नेबारे बृहत् छलफल गर्ने र सोसम्बन्धी कार्यमा सञ्जालभिन्न र बाहिरका सरोकारवालाहरुलाई सहयोग गर्ने ।				
सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	बालबालिकाका लागि राष्ट्रिय कार्ययोजना २०६१/६२-२०७१/७२	परिवारमा आधारित बैकल्पिक हेरचाहमा समावेश गर्न नसकिएमा अन्तिम विकल्पको रूपमा संस्थागत हेरचाहमा पठाउने र सो को लागि गैसस नागरिक समाज र स्थानीय निकाय मार्फत बालगृहहरुको व्यवस्था गरी निजी क्षेत्रसँग समेत सहकार्य गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला अनुसार बालगृहहरुको सूची तयार गर्न ● प्रदेशअनुसार बालगृहहरुको सूची तयार गर्ने । ● सेवाप्रदायकहरुको नक्शाङ्कन गरी साभेदारी गर्ने गरी जिल्लाले कार्यक्रम प्रस्ताव गर्ने । ● अल्पकालिन संरक्षणका लागि अस्थायी संरक्षण सेवा (Transit home) स्थापना गर्ने जसमा नवजात शिशुलाइसहित राख्ने मिल्ने व्यवस्था गर्ने । ● घटनाको व्यवस्थापन प्रणाली 			

			स्थापना र परिचालन गर्ने ।			
२		नातेदारहरुद्वारा गरिने हेरचाह, पालनपोषण सम्बन्धी हेरचाह, घरमा धर्मपुत्र/पुत्री लिने कार्य वा सामुदायिक हेरचाह सम्बन्धी विषयलाई नियमन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● सबै जिल्लामा अभिभावक विहीन बालबालिकाहरुका लागि महिला संस्थाको सहयोगमा सामुदायिक रेखदेखमा संकटापन्न बालबालिकाको संरक्षण सेवा कार्यक्रम गर्ने । ● तथ्याकं सकलन (फर्मेट तयारी, अभिमुखीकरण) महिला संस्था, गाउँबालसंरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति, महिला तथा बालबालिका कार्यालय ● बालकल्याण समितिको बैठक (गाविस छनौट) ● तथ्यांकको पुनपरीक्षण ● बालकल्याण समितिको बैठक (बालबालिकाको छनौट) <p>अभिभावकसँग अन्तरक्रिया छलफल</p>			

			<ul style="list-style-type: none"> ● पोषण सहयोग, शिक्षा, स्वास्थ्य सहयोग ● आय आर्जन वा सीपमूलक कार्यक्रम ● अनुगमन 			
३		कुनै पनि प्रयोजनका लागि बालबालिकाको बेचबिखन र ओसारपसार गर्ने कार्यलाई गम्भिर अपराध मानी चेतना जागरण सम्बन्धी संयुक्त कार्य गर्नको लागि राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सञ्जाल निर्माणको लागि पहल गर्ने ।	मन्त्रालय, विभाग र जिल्लास्तरमा सञ्जाल निर्माण गर्ने ।			
४		पिडित बालबालिकाको लागि उपचारको व्यवस्था गर्ने र आवश्यकता अनुसार सीप, शिक्षा, र पुँजी सहित तिनको पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	संकटासन्न बालबालिकालाई समुदायमा आधारित संरक्षण सेवा -वैकल्पिक स्याहार) ४ वटा बालकल्याण गृहलाई सुदृढ गरी सिफारीस प्रणालीलाई सरलीकृत गर्ने । बालगृहहरुको संस्थागत सुदृढीकरण र व्यवस्थापन	महिला तथा बालबालिका कार्यालय जिल्ला बालकल्याण समिति । मन्त्रालय	बालबालिकाका क्षेत्रमा काम गर्ने सरोकारवाला निकाय के.बा.क.स.	
५		निःशुल्क बाल हेल्प लाइनको विस्तार गर्ने र Missing	बाल हेल्पलाइन स्थापना र विस्तार गर्ने) ७५ जिल्लामा	महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण	महिला तथा बालबालिका	

		Child Alert को दक्षिण एसियाली क्षेत्रीयस्तरमा साभा Hub स्थापना गरी बालबालिकाको खोजीमा सक्रियता बढाउने ।		मन्त्रालय के.बा.क.स. जिल्ला प्रहरी कार्यालय जि.बा.क.स.	कार्यालय	
६		सडक बालबालिकालाई उद्धार गरी टान्जिट सेन्टरमा राख्ने र परिवारमा पुनः एकिकरण र सामाजिकरण(स्वास्थ्य सेवा, मनोविमर्श, कुलत छुटकारा) गर्नुका साथै सोको अभिलेख राख्ने ।	उद्धार, पहिचान र पुनर्स्थापना का कार्यहरु संघसंस्थाहरु मार्फत ।	जि.बा.क.स.	गै.स.स., प्रहरी कार्यालय म.तथा ।.बा.का	
७		राष्ट्रिय पोषण केन्द्रको स्थापना गर्न पैरवी गर्ने तथा शिशु पोषणका बारेमा एक हजार दिने प्रयास (९+२४ महिना) को महत्व बारे आमाहरुलाई जानकारी प्रदान गर्ने खालका कार्यक्रमहरुको विस्तार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> समूदायमा सञ्चालित तालिममा पोषण सम्बन्धी विषयवस्तुलाई समावेश गर्ने । उमेरगत तथा वारगत पोषण chart बनाई वितरण गर्ने । 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	विकास साभेदार संस्था, स्वास्थ्य स्वयंसेविका	
८		स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रमुख नीतिहरुमा परिकल्पना गरिए जस्तै विद्यमान प्रजनन, सुरक्षित मातृत्व तथा किशोरकिशोरी सम्बन्धी नीति तथा	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सचेतना बहस तथा पैरवी कार्यक्रम सञ्चालन 	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	

		रणनीतिहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चितगर्नका निमित्त पैरवी गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> समुदाय तहमा स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य स्वयंसेवीका मार्फत स्वास्थ्य सम्बन्धी विविध विषयमा अन्तरक्रिया प्रजनन स्वास्थ्य कोषको निरन्तरता र विस्तार तथा अवस्थाको जानकारी 			
९		घरमा, विद्यालयमा, समुदायमा, संस्थाहरूमा र काम गर्ने ठाउँमा हुने शोषण, दुर्व्यवहार, हिंसा, सामाजिक भेदभाव, उपेक्षा, बेवास्ता, वञ्चितकरण लगायत छाउपडी तथा अन्य यस्तै हानिकारक प्रचलनहरूका सवै प्रकारका अभ्यासहरूका विरुद्ध सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लाका माध्यमिक तहका विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थीबीच अभिमूखीकरण कार्यक्रम महिला समूह समितिमार्फत गाउँ गाउँमा अभियानमुखी कार्यक्रम 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला शिक्षा कार्यालय	विद्यालय व्यवस्थापन समिति	
१०		विभेद विरुद्धको नीति तर्जुमा गरी सो अनुरूप जागरण अभियान सञ्चालन गर्ने ।	महिला सशक्तिकरण तथा लैंगिक समानता सम्बन्धी दीर्घकालीन नीति तर्जुमा गर्ने ।	मन्त्रालय , योजना आयोग	विकास साभेदार निकाय	
११		बालबालिकाको सर्वोत्तम हितको प्रवर्द्धन गर्ने र नातेदारहरूद्वारा गरिने हेरचाह (Kinsip care) पालनपोषण सम्बन्धी हेरचाह (foster care) अथवा घरमा	<ul style="list-style-type: none"> Kinsip care, fester care, adoption care सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति निर्धारण गरी , मार्गदर्शन 	मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, केन्द्रीय बालकल्याण समिति	विकास साभेदार निकाय	

		<p>धर्मपुत्र/पुत्री (adoption care) लिने कार्य अथवा सामुदायिक हेरचाह जस्ता मुख्य विकल्पका रूपमा परिवारमा आधारित वैकल्पिक हेरचाहका लागि नीतिगत आधार तयार गरी चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।</p>	<p>बनाई यसको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन</p> <ul style="list-style-type: none"> ● तथ्यांक सकलन (फर्मेट तयारी, अभिमुखीकरण) महिला संस्था, गाउँबालसंरक्षण तथा सम्बर्द्धन समिति, महिला तथा बालबालिका कार्यालय ● बालकल्याण समितिको बैठक (गाविस छनौट) ● तथ्यांकको पुनपरीक्षण ● बालकल्याण समितिको बैठक (बालबालिकाको छनौट) ● अभिभावकसँग अन्तरक्रिया छलफल ● पोषण सहयोग, शिक्षा, स्वास्थ्य सहयोग ● आय आर्जन वा सीपमूलक कार्यक्रम ● अनुगमन 		
--	--	---	--	--	--

१२		सामुदायिक परिचालनका माध्यमबाट बाल यौन दुराचारका घटनाहरुलाई रोकथाम गर्ने र पिडकलाई कानुनी दायरामा ल्याउने सो विरुद्ध चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> बालश्रमिक प्रयोग हुन सक्ने तथा बालयौन दुराचारका सम्भावित सम्पूर्ण औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रका जिम्मेवार सरोकारवालासँग बालअधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन । बालश्रमिक विशेष अभियानलाई व्यापकता साथ प्रचार प्रसार । 	मन्त्रालय, केन्द्रीय बालकल्याण समिति, जिल्ला बालकल्याण समिति, गृह मन्त्रालय, तथा सम्पूर्ण विषयगत मन्त्रालय	विभिन्न सम्बन्धित व्यवसायी संघ संगठन	
सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद्को प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना २०६७/६८-२०७१/७२	जोखिममा परेका महिला तथा बालिकाहरुको लागि आवश्यकता अनुसार अस्थायी आवास गृहहरु स्थापना गर्ने ।	हरेक जिल्लामा सेवा केन्द्र स्थापना प्रदेशस्तरमा मंगला साहाना सेवा केन्द्र को विस्तार र सुदृढिकरण	मन्त्रालय	गै.स.स मार्फत	
२		महिला शान्ति र सुरक्षाका सम्बन्धमा केन्द्र र जिल्लास्तरमा सूचना केन्द्र तोक्ने ।	सूचना केन्द्र स्थापना जिल्ला प्रशासन कार्यालय	स्थानीय शान्ति समिती जिल्ला प्रशासन कार्यालय	शान्ति तथा पुर्न निर्माण मन्त्रालय	

				,जि.वि.स.		
३		महिला र महिला अधिकारका क्षेत्रमा कार्यरत जिल्लास्थित संघ संस्थाहरुको संजाल गठन गर्न प्रोत्साहित गर्ने।	नंक्साकन गरी सुची तयार संस्था सुचीकृत र सिफारिस अनुगमन र समिक्षा	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	सरोकारवाला निकाय	
४		मानसिक सन्तुलन गुमाएका एवं घरवारको पहिचान नभएका महिलाको उपचार एवं पुनःस्थापनाको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● मनोसामाजिक परामर्श तथा उपचारात्मक सेवा केन्द्र (गै.स.स. मार्फत) ● सिफारीस संप्रेषण र अनुगमन 	महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण मंत्रालय । महिला तथा बालबालिका कार्यालय	स्वास्थ्य मंत्रालय	
५		महिला र बालिकामाथि भएको यौनजन्य तथा लैङ्गिकतामा आधारित हिंसाको कारण सहितको तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेखीकरण गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● घटना अध्ययन व्यवस्थापन फारमलाई परिमार्जन गर्ने निगरानी समूह तथा समूह संस्थाका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धि गरी तथ्यांक संकलन केन्द्र ● नेपाल प्रहरीको महिला तथा बालबालिका सेवा केन्द्रमा प्राप्त हुने महिला र बालिकामाथि हिंसाको अभिलेख सफ्टवेयर मा राख्ने व्यवस्था 	विभाग, महिला तथा बालबालिका कार्यालय, गृह मन्त्रालय, प्रहरी प्रधान कार्यालय	विकास साभेदार संस्था	

६		महिला तथा बालिकालाई उनीहरूको रुचि, क्षमता र बजारको सम्भाव्यतालाई समेत ध्यान दिई विशेष सीपमूलक तालिम तथा आय आर्जनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	जिल्ला विशेष कार्यक्रम गर्ने ।			
७		महिला तथा बालिकालाई सम्मानपूर्वक व्यवहार गर्न सेवा प्रदायकहरूलाई अभिमूखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।				
८		नागरिक समाज, निजी क्षेत्र तथा गैर सरकारी संस्थाका हरेक तहमा महिलाको समानुपातिक र अर्थपूर्ण सहभागिताको लागि प्रोत्साहन गर्ने ।	महिलाका संविधान प्रदत्त हक अधिकार, अन्तराष्ट्रिय महिला अधिकार सम्बन्धी सन्धी संभौतामा भएका व्यवस्थाहरूका संघ संस्था परिचालन गर्ने बारेमा जानकारी ।	मन्त्रालय, विभाग र कार्यालय	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	
९		महिला सहभागिता अभिवृद्धिका लागि राष्ट्रसेवक, राजनीतिक कार्यकर्ता, मानव अधिकार रक्षक, पत्रकार, लैङ्गिक समानता र शान्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्था वा व्यक्तिहरूको पैरवी क्षमता वृद्धि गर्ने ।				
१०		महिलाको सहभागिता अभिवृद्धिका लागि सञ्चार माध्यम लगायत महिला अधिकारका क्षेत्रमा कार्यरत		महिला तथा बालबालिका कार्यालय	पत्रकार महासंघ	

सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	संरक्षण विषयगत क्षेत्रको राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०७३	सडकटासन्न समूहको संरक्षण जस्तै: लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रेषण, मानव बेचबिखन न्यूनीकरण मनोसामाजिक सहयोग, मनोविमर्श सेवा, खोज तथा पुनर्मिलन आदिका लागि कार्य गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि महिला समूह, समिति, निगरानी समूह संस्थाको परिचालन सबै गाविस क्षेत्रमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने । ● महिला संस्थामा सूचना तथा सहायताकक्ष स्थापना गर्ने । ● जिल्लास्तरमा रहेका मनोविमर्शकर्ताहरुको रेकर्ड राखि आवश्यकताअनुसार परिचालनको व्यवस्था मिलाउने । ● महिला संस्था अन्तर्गत कम्तीमा १ जना तालिम प्राप्त मनोविमर्शकर्ताको व्यवस्था मिलाउने । 			

२		विपद् प्रतिकार्यमा लैङ्गिक समावेशिता सुनिश्चित गर्ने ।	तथ्यांक संकलन तथा विप्लेषण ,आधारभूत तालिममा अन्य तालिममा विपद्को विषयमा समावेश गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	DDRC	
३		संरक्षणका सवालमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अन्य विषयगत क्षेत्र तथा जिल्लादेखि स्थानीयस्तर सम्मका सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई जिम्मेवारी वहन तथा परिचालन गर्नका लागि पैरवी गर्ने ।	अन्तर विषयगत क्षेत्रलाई संरक्षण विषयगत क्षेत्रको गतिविधी बारेमा जानकारी ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	DDRC	
४		जीविकोपार्जनसम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थासँग समन्वय गरी सङ्कटासन्न समूहहरूको जीवनस्तर सुधार गर्न सघाउ पुऱ्याउने ।		गै.स.स. ,	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	
५		संरक्षणसँग सम्बन्धित सन्देशमूलक सामग्री (सूचना तथा सञ्चार,पोष्टर, चेतनामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट) प्रवाह गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> – राष्ट्रिय तथा जिल्लास्तरका सञ्चार माध्यमलाई बढी जिम्मेवार बनाई सन्देश प्रशारण , – संकटापन्न समूह तथा संरक्षण समिति का सदस्य तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यलाई संवेदनशील 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिविस	विकास साभेदार निकाय	

			बनाउने ।			
६		स्थानीय श्रोत र साधनको प्रयोग गर्दै समुदायस्तरमा जीविकोपार्जनसम्बन्धी व्यवहारिक ज्ञान र सीप प्रदान गर्ने ।	— स्रोत र साधनको पहिचान गरी स्थानीय ज्ञान र सीपमा आधारित व्यवसायलाई नयाँ प्रविधिसँग linkage गरी व्यवसायिक कार्यक्रम सञ्चालन	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति, सि.टि.भि.टि. , अन्य विषयगत कार्यालय	स्थानीय निकाय	
७		जीविकोपार्जनसम्बन्धी कार्य गर्ने संघसंस्थासँग समन्वय गरी सङ्कटासन्न समूहहरूको जीवनस्तर सुधार गर्न सघाउ पुऱ्याउने	लक्षित समूहको पहिचान गर्ने । जिविकोपार्जन सम्बन्धी कार्य गर्ने संघ संस्थाको roster तयार सहभागितात्मक विधिबाट व्यवसाय छनौटका आधारमा सीप तथा व्यवसायिकता विकास तालिम सञ्चालन । बजार व्यवस्थापन कार्यक्रम	घरेलु , महिला तथा बालबालिका कार्यालय ।	स्थानीय निकाय, तथा विकास साभेदार निकाय	
८		आवश्यकता अनुसार महिला तथा बाल मैत्री स्थलको स्थापना गरी एकीकृत सेवा प्रदान गर्ने ।	पुर्व तयारी योजना निर्माण सुरक्षित महिला तथा बालबालिका,अपागंता रज्येष्ठ नागरीक मैत्री स्थानको पहिचान र पैरवी	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	गैर सरकारी संस्था तथा सरकारी निकाय	

९		<p>लैङ्गिक हिंसा निगरानी समूह, गाउँ बाल संरक्षण समिति आदि समूहको परिचालन गर्ने गराउने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला संस्था निगरानी समूहको अगुवाइमा गाविसका सबै सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा गाविसस्तरीय संरक्षण योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने । ● तयार गरिएको कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि निगरानी समूह समिति, संस्थाको परिचालन गर्न केही रकमको व्यवस्था गर्ने । 			
		<p>एकल महिलाको लागि आयआर्जन, क्षमता विकास र सशक्तीकरण गर्ने कार्यक्रमहरुको पहिचान गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने</p>	<p>आर्थिक र सामाजिक विपन्नता पहिचानका लागि कार्यविधि एवं सुचक निर्माण ।</p> <p>एकल महिला समुह का लागि आय आर्जन कार्यक्रम संचालन ।</p> <p>एकल महिला समुह का लागि क्षमता विकास । (जिल्ला विषेश कार्यक्रम)</p> <p>एकल महिला सुरक्षाकोष संचालनको लागि सुचना प्रवाह गर्ने</p>	<p>महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण मंत्रालय</p>	<p>गै .स.स.</p>	

सि.नं.	राष्ट्रिय कार्ययोजना	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१	बालविवाह विरुद्धको रणनीति २०७२	औपचारिक, अनौपचारिक, वैकल्पिक, दौतरी शिक्षा, अतिरिक्त क्रियाकलाप, बालक्लब तथा सामाजिक गतिविधिका माध्यमबाट विवाहको कानुनी उमेर, बाल विवाहको नकारात्मक असरहरूबारे आमाबाबु र परिवारका अन्य सदस्यहरूसँग छलफल गरी स्वनिर्णय गर्ने क्षमता र सीपको विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> महिला संस्थाले आफ्नो कार्यक्षेत्रको शैक्षिक अवस्थाको विश्लेषण गरी शिक्षा कार्यालय वा सम्बन्धित निकाय अन्य सेवा प्रदायक संस्थसँग समन्वय गरी मा औपचारिक वा अनौपचारिक कार्यक्रम माग गर्ने । किशोरी विकास कार्यक्रम सबै गाविसमा सञ्चालनगर्ने वार्षिक कार्ययोजना बनाउने । 			
२		बाल विवाह विरुद्ध सामुहिक पहलका लागि बालिकालाई समूह निर्माण गर्न वा विद्यमान समूहमा आवद्ध भई अभियान सञ्चालन गर्न सक्षम बनाउने ।	<ul style="list-style-type: none"> बालविवाह अन्तका लागि राष्ट्रिय रणनीतिअनुसार गठित जिल्ला समन्वय समितिको बैठक सञ्चालन गर्ने । बालक्लब, किशोरी समूह किशोर तथा अभिभावकहरूका लागि कानुनी शिक्षा सहित 			

			<p>अभिमुखीकरण गर्ने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बालिका तथा किशोरीलाई किशोरी समूहमा आवद्ध गरी बाल विवाह विरुद्ध नियमित अनुशिक्षण दिने तथा सामाजिक जागरणका कार्यक्रम गर्ने । ● धर्मगुरु, शिक्षक, चिकित्सक र सुरक्षाकर्मी ज्योतिष तथा धामी भाँक्री परिचालन गर्ने । ● विद्यालय र समुदायमा आचारसंहिता निर्माण गर्ने । ● जिविस र गाविसको सहयोगमा महिला संस्थाको अगुवाइमा वडा भेला तथा गाविसस्तरमा समेत बाल विवाहविरुद्ध अभियान सञ्चालन गर्ने । ● गाविसस्तरमा बालविवाहविरुद्ध सार्वजनिक सुनुवाई, सम्बाद र अन्तरक्रिया कार्यक्रम 			
--	--	--	--	--	--	--

			सञ्चालन गर्ने ।			
३		बालिकाहरूलाई अध्ययन छोड्न बाध्य पार्ने परम्परागत हानिकारक अभ्यासहरूको विरुद्ध जनचेतनामूलक अभियान संचालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बालिकाहरूलाई अध्ययन छोड्न बाध्य पार्ने परम्परागत हानिकारक अभ्यासहरूको विरुद्ध जनचेतनामूलक अभियान संचालन गर्ने । ● विद्यालयहरूका उजुरी बाकसको व्यवस्था गर्ने र गम्भीर प्रकृतिका घटनाभएमा महिला संस्था तथा निगरानी समूहहरूमार्फत आवश्यक सेवाप्रदायक निकायसँग सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था मिलाउने । 			
४		छात्रा र शिक्षिका दुवैका लागि विद्यालयको वातावरण एवं पूर्वाधार सुरक्षित, सफा र लैङ्गिकमैत्री भएको सुनिश्चित गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्रा र शिक्षिका दुवैका लागि विद्यालयको वातावरण एवं पूर्वाधार सुरक्षित, सफा र लैङ्गिकमैत्री भएको सुनिश्चित गर्न महिला तथा बालबालिका कार्यालय तथा जिल्ला 			

			बालकल्याण समितिबाट अनुगमन गर्ने ।			
५		बाल विवाह र लैङ्गिक हिंसाको जोखिममा रहेका बालिकाहरूलाई विद्यालयमा मनोसामाजिक विमर्श सेवाको सुनिश्चितता गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा कार्यालयसँग समन्वय गरी हरेक विद्यालयमा बाल विवाह र लैङ्गिक हिंसाको जोखिममा रहेका बालिकाहरूलाई विद्यालयमा मनोसामाजिक विमर्श सेवाको सुनिश्चितता गर्ने । जसको अनुगमन मबाका तथा जिबाकसबाट अनुगमन गर्ने । 			
६		विवाहित बालिकाहरूको विद्यालय शिक्षाको निरन्तरताको लागि आवश्यकतानुसार वैकल्पिक अध्ययनको अवसर प्रदान गरी उनीहरूलाई औपचारिक शिक्षामा सम्मिलित गराउने ।	<ul style="list-style-type: none"> विवाहित बालिकाहरूको विद्यालय शिक्षाको निरन्तरताको लागि आवश्यकतानुसार वैकल्पिक अध्ययनको अवसर प्रदान गरी उनीहरूलाई औपचारिक शिक्षामा सम्मिलित गराउन मबाका तथा जिबाकसबाट निरन्तर समन्वय र अनुगमन गर्ने । 			

७		<p>बाल अधिकार, लैङ्गिकता, यौनिकता, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य तथा अधिकारका साथै बाल विवाहका विषयमा सचेतना अभिवृद्धि गरी बाल विवाह , लैङ्गिक विभेद र पितृसत्तात्मक सोच अन्त्य गर्ने कार्यमा पुरुष तथा बालकको सहभागिता सुनिश्चितता गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● लैङ्गिक हिंसा निवारणमा लागि पुरुष सहभागिता प्रवर्धनका लागि तथा पुरुष परिचालन सशक्तीकरण सहकार्य तालिम सञ्चालन गर्ने । ● लैङ्गिक सम्बेदन प्रजननस्वास्थ्य तालिम सञ्चालन गर्ने । ● अन्तरपुस्ता सरोकार विश्लेषण कार्यशाला आयोजना गर्ने ● किशोर किशोरहरुबीच अन्तरक्रियात्मक सम्वाद कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । 			
८		<p>बालबालिकालाई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचना तथा सेवावारे सुसूचित गर्न स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● बालबालिकालाई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचना तथा सेवावारे सुसूचित गर्न स्थानीय स्वास्थ्य संस्था र जिल्ला शिक्षा कार्यलयसँग मबाका तथा जिबाकसले निरन्तर समन्वय र सहकार्य गर्ने । 			

९		<p>सञ्चार क्षेत्रको अर्थपूर्ण सहभागिता मार्फत बाल विवाह विरुद्धमा विद्यमान कानूनी पक्ष र बाल विवाहको सामाजिक, आर्थिक तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी नकारात्मक असरहरूको बारेमा जनमत सृजना गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● बाल विवाह विरुद्ध सञ्चार क्षेत्रका निकायहरूसँग समन्वय गरी विभिन्न विधि र प्रक्रिया अपनाइ प्रचार प्रसारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । 			
१०		<p>पारीवारिक र सामाजिक सहयोग सुनिश्चित गर्दै सम्मानजनक जीवनयापन गर्ने वातावरण तयार गरी अविवाहित वा विवाहित (विशेष गरी हिंसा, दुर्व्यवहार र बेचबिखनमा परेका) बालिकालाई जीवनोपयोगी सीप, आय आर्जन सम्बन्धी ज्ञानसीप र निशुल्क मनोसामाजिक विमर्श र कानूनी परामर्श सेवाको सुनिश्चितता गर्ने ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● पीडकलाई कानूनी दायरामा ल्याइ सजाय गराउने तथा पीडितले आफ्नो परिवार समुदायमा सम्मानपूर्वक बस्ने वातावरण सिर्जना गर्न गाविसस्तरमा समुदायमा आधारित संरक्षण प्रणा ली स्थापना गर्न महिला संस्थालाई जिम्मेवार बनाउने, आवश्यकतानुसार सहयोग उपलब्ध गराउने । ● किशोरीहरूको सशक्तीकरणका लागि किशोरीहरूका लागि जीवनोपयोगी सीप विकास तालिम वा रुपान्तरण तालिम सञ्चालन गर्ने । 			

			<ul style="list-style-type: none">● पीडितहरुको दीर्घकालीन पुनर्स्थापना र जीविकोपार्जनका लागि आवश्यकता अनुसार सिटीभीटी वा त्यस्तै तालिम सञ्चालन गर्ने निकायहरुमा समन्वय गरी तालिम उपलब्ध गराउने ।			
--	--	--	--	--	--	--

नेपाल सरकारको सुशासन कार्ययोजना २०६८ र तत्काल सुधार कार्ययोजना २०७२ अन्तर्गतका क्रियाकलापहरू

सि.नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सह-क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	कैफियत
१.	राष्ट्रसेवक कर्मचारीको आचारसंहिता, २०६८ प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्ने ।	क) कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ग) का.स.मु संग आवद्धता गर्ने घ)कार्यसम्पादन मुल्यांकन सुचक बनाउने ड) इलेक्ट्रोनिक हाजिरी व्यवस्था गन	सम्बन्धित कार्यालय ” ” ”	विभाग/जिल्ला प्रशासन ” ”	
२.	तोकिएको क्षेत्रमा क्षतिपूर्तिसहितको नागरिक बडापत्रको व्यवस्था गर्ने ।	क)कार्य विधि निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	मन्त्रालय / विभाग	सम्बन्धित कार्यालय	
३.	चौमासिक रुपमा आय व्यय सार्वजनिक गर्ने पद्धतिलाई नियमितता दिने ।	क) वेभसाइट निर्माण गरी सो मार्फत आयव्यय सार्वजनिक गर्ने ख) आय व्यय विवरण कार्यालयको सुचना पार्टीमा अनिवार्य टास गर्ने व्यवस्था गर्ने	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	
४.	सेवाग्राही मैत्री वातावरण निर्माणको लागि प्रत्येक वर्ष एक महिनाको शिष्टाचार अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	क) शिष्टाचार सम्बन्धि अभिमुखिकरण ख) लक्षित वर्गलाई प्रतिक्षा	”	विभाग	

		कक्षको व्यवस्था गर्ने । ग) Front desk बाट सहजिकरण गर्ने पद्धतिको व्यवस्थापन गर्ने ।			
५.	सार्वजनिक सेवाप्रवाहमा पारदर्शिता बढाउन र सेवालाई सुलभ बनाउन तथा मानवीय सम्पर्कबाट हुने भ्रष्टाचारलाई न्यूनीकरण गर्न सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउने ।	क) हरेक कार्यालयमा online service सेवा शुरु गर्ने । ख) DIC स्थापना तथा अध्यावधिक गर्ने । ग) अभिलेख व्यवस्थापन । घ) सि.सि क्यामारा जडान । ड) आवश्यक equipment खरिद गर्ने	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग / मन्त्रालय / विकास साभेदार संस्था	
६.	कार्यसम्पादन करारको व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।	क) जिल्ला स्तरको कार्यसम्पादन करार सम्झौता निर्माण तथा कार्यान्वयन	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग / मन्त्रालय / विकास साभेदार संस्था	
७.	बेरुजु फछ्यौट अभियानलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यक्रम अनुसार कार्ययोजना निर्माण (बेरुजु फछ्यौट टोली गठन गर्ने) ● बेरेजु फछ्यौट टोलीमा खटिने कर्मचारीहरुलाई खाजा तथा थप 	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	

		Incentive को व्यवस्था			
८.	गैर सरकारी संस्थानको अभिलेख अद्यावधिक गरी अनुगमन प्रणाली स्थापना गर्ने ।	<p>क) संस्था सुचिकरुका लागि सुचना प्रकाशित (Website मा प्रथम चौमासिकमा सुचना सार्वजनिक गर्ने)</p> <p>ख) संस्था सुचिकृत गर्ने कार्यलाइ निरन्तरता दिने ।</p> <p>ग) गै.स.स हरुको दर्ता तथा नविकरु गर्दा महिला तथा बालबालिका कार्यालयको सिफारिस अनिवार्य गर्ने पद्धतिको विकास गर्ने</p> <p>घ)सुचिकृत संस्थाको अभिलेख अद्यावधिक गरि अनुगमन सुचक तयार गर्ने ।</p> <p>ड) सुचकको आधारमा अनुगमन मुल्याकन गरि संघ संस्थालाई दिने अनुदानमा उक्त मुल्याकनलाई छनोटको आधारको सुचकको रुपमा आबद्ध गर्ने ।</p> <p>च) सुचिकृत संस्थाहरुको विचमा समन्वय तथा अर्न्तक्रिया गर्ने ।</p>	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग /जिल्ला विकास समिति /जिल्ला प्रशासन	
९.	कार्यालयमा प्राप्त जनगुनासोमा कारवाही गरी सम्बन्धितलाई जानकारी दिने पद्धतिको विकास गर्ने	क)सुचना अधिकारीलाई जिम्मेवार बनाउने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	

	।	ख) सुभाब पेटिका व्यवस्थित गर्ने ।			
१०.	कार्यालयको प्रगति सूचकको आधारमा कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरी उपलब्धिका आधारमा दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था लागू गर्ने ।	क) कार्यसम्पादन सूचक बनाई लागू गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	
११.	हरेक जिल्लामा अपाङ्गता सम्बन्धी तथ्याङ्क र सूचनाहरु नियमित अद्यावधिक गर्ने प्रणाली र संयन्त्र स्थापित गर्ने । *	क)तथ्यांक संकलन गर्ने । ख) स्ट्याण्डर फारम तयार गर्ने । ग) सफ्टवेयर निर्माण गरि जिल्ला संग लिंकेज गर्ने	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	
१२.	अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणको अभिलेखलाई सफ्टवेयर मार्फत राख्ने व्यवस्था गर्ने र अनलाइन डाटावेस निर्माण गरेर सोभै केन्द्रमा अद्यावधिक हुने व्यवस्था गर्ने । *	क) सफ्टवेयर निर्माण गरि जिल्ला संग Networking गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	
१३.	अपाङ्गता अधिकार सम्बन्धी कानूनहरुमा उल्लेखित प्रावधान अनुकूल हुने गरेर सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन वार्षिक नीति कार्यक्रम र बजेटहरुमा अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यक्रमहरु समावेश गर्ने । *	क)अपाङ्गता अधिकार सम्बन्धि अभिमुखिकरण (जिल्ला स्तर, गाउँस्तर) ख) घुम्ती सिविर संचालन ग) अपाङ्गता अधिकार सम्बन्धि काननु समयानुकूल परिमार्जन गरि कार्यान्वयन गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	

		घ) सुचना मुलक सामग्री प्रकाशन ड) सहायक सामग्री सहयोग । च) सि.वि.आर कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउने ।			
१४.	गाउँस्तरमा रहेका र साङ्केतिक भाषा सिक्न नपाएका बहिरा व्यक्ति र तिनका परिवारहरुका लागि साङ्केतिक भाषाको तालिम सञ्चालन गर्ने । *	क) प्रत्येक जिल्लामा दोभाषे प्रशिक्षक २ जनाको दरले तयार गर्ने ।	विभाग	साभ्केदार संस्था	जिल्लासंगको समन्वयमा
१५.	अपाङ्गता मैत्री संरचना र यसको विकास तथा पवर्धनका लागि विभिन्न अध्ययन, सर्वेक्षण र अनुसन्धानहरु गर्ने । *	क)सरकारी तथा गैर सरकारी सेवा प्रदायक संस्थाहरुको अपांग मैत्री भौतिक संरचनाको अडिट गर्ने । ख) सराकारवाला निकायहरुलाई सो सम्बन्धि अभिमुखिकरु गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग	
१६.	हाल सञ्चालनमा रहेका पुनःस्थापना केन्द्र, सहायक सामग्री उत्पादन तथा वितरण केन्द्रको क्षमता विकास तथा सेवा क्षेत्र विस्तार गर्ने । *	क) प्रत्येक प्रदेशमा १ वटा सुविधा सम्पन्न पुनस्थापना केन्द्र स्थापना गर्ने । ख) सहायक सामग्री उत्पादन केन्द्र ७ प्रदेशमा स्थापना गरि भैरहेको सेवालाई विस्तार गर्ने । ग) सहायक सामग्री वितरु	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग/साभ्केदार संस्था	महिला तथा बालबालिका कार्यालयको समन्वयमा ।

		कार्यलाई ७५ जिल्लाको सि.बि.आर मार्फत प्रभावकारी बनाउने ।			
१७.	गैर सरकारी निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरी सि.बि. आर. सम्बन्धी प्राविधिक तालिमहरू सञ्चालन गर्ने र १० वर्षभित्रमा कम्तीमा २००० जना आधारभूत पुनःस्थापना सेवा दिन सक्ने सामुदायिक कार्यकर्ताहरू तयार गर्ने । *	क) प्राविधिक तालिमको कोर्ष तयार गर्ने ख)सामुदायिक कार्यकर्ता छनौटका लागि कार्यविधि तयार गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	मन्त्रालय/विभाग/विकास साभेदार संस्थाहरू	
१८.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले सञ्चालन गरेका संस्थाहरूको संस्थागत क्षमता विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने । *	क)संस्थाहरूको रोष्टर बनाइ रेकर्ड अध्यावधिक गर्ने । ख)सरोकार वाला संस्थाहरूसंग समन्वय बैठक राख्ने । ग) संस्थाको क्षमताको लेखाजोखा गरि प्रशासनिक तथा सेवा प्रवाह दक्षता अभिवृद्धि सम्बन्धि तालिम दिने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग/ विकास साभेदार संस्थाहरू	
१९.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको नेतृत्व क्षमता विकासको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने । *	क) अपाङ्गता अधिकार सम्बन्धि अधिवाचन तथा नेतृत्व विकास तालिम संचालन ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग/ विकास साभेदार संस्थाहरू	
२०.	नेपालका कानून तथा नीतिहरूमा अपाङ्गताको सवालमा भएका व्यवस्थाहरूको बारेमा जनमानसमा जनचेतना बढाउन र क्षमता विकास गर्न पहुँचयोग्य ढाँचामा कार्यक्रमहरू सञ्चालन	क) अपाङ्गता कानुन तथा नितिको जानकारी सम्बन्धि अभियान संचालन गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग/ विकास साभेदार संस्थाहरू	

	गर्ने । *	<p>ख) सुचना मुलक सामग्री प्रकाशन तथा प्रसारण ।</p> <p>ग) डकुमेन्ट्री निर्माण गर्ने ।</p> <p>घ) अपांगता भएका व्यक्तिहरुको आवश्यकता र समस्याको अध्ययन गर्ने ।</p> <p>ड) अपांगता परिचय पत्र सम्बन्धि अभिमुखिकरण ।</p>			
२१.	नगर तथा गाउँपालिका केन्द्रित अपाङ्गता सचेतना सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गराउने । *	क) स्थानिय स्तरमा अभिमुखिकरण संचालन गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	स्थानिय निकाय गैसस, विकास साभेदार	
२२.	अपाङ्गता भएका बालबालिका लक्षित अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण शिविरहरु सञ्चालन गर्ने । *	हरेक गाउँपालिका र नगरपालिकामा परिचय पत्र वितरण शिविर संचालन गर्ने	सम्बन्धित कार्यालय	स्थानिय निकाय ,जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,अस्पताल,गैसस, सिफारिस समिति,सि.बि.आर संस्था ।	
२३.	प्रत्येक जिल्लामा सरोकारवालाहरुका लागि अपाङ्गता पहिचान तथा बाल अपाङ्गता व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक तालिमहरु सञ्चालन गर्ने । *	क)कार्यविधि/ पाठ्यक्रम तयार गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग/ महिला सहकारी संस्था÷सम्बन्धित सरकारी तथा गैर	

		ख) तालिम संचालन गर्ने ।		सरकारी कार्यालय	
२४.	अपाङ्गता भएका महिला लक्षित आय आर्जन र उद्यमशील विकास कार्यक्रमहरू, सीप विकास तालिम, विउ पुँजी वितरण र बजार प्रवर्धन जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने । *	क) लक्षित महिला समुह पहिचान गर्ने । ख) आवश्यकता विश्लेषण सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने । ग) आवश्यकता अनुसार सिप विकास तालिम संचालन गरि विउ पुँजी तथा औजार प्रदान गर्ने ।	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग, विकास साभेदार ।	
२५.	अपाङ्गता भएका महिलाहरू लक्षित नेतृत्व विकास, जनचेतना र लैङ्गिक विभेद, महिला हिंसा सम्बन्धी यस्ता हिंसा विरुद्ध लड्न क्षमता विकास गर्ने तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने । *	क)अपाङ्गता भएका महिलाहरूलाई नेतृत्व विकास तालिम संचान गर्ने । ख) अपाङ्गता भएका महिलाहरूको सहभागितामा उनीहरूको आवश्यकता पहिचान गरि विश्लेषण गरि अभिमुखिकण गर्ने । ग)महिलाका विशिष्ट अधिकार सम्बन्धि जनचेतना मुलक अभिमुखिकरण संचालन गर्ने । घ)लैंगिक विभेद तथा महिला माथि हुने हिंसा विरुद्ध लड्ने क्षमता विकासका लागि पैरवी	सम्बन्धित कार्यालय	विभाग, विकास साभेदार निकायहारु , ,सि.वि.आर संस्था	

		गर्ने ।			
	जेष्ठ नागरिक सम्बन्धि	<p>क) जेष्ठ नागरिक कल्याण ऐन परिमार्जन गर्ने ।</p> <p>ख)जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र सिविर संचालन गर्ने ।</p> <p>ग) जेष्ठ नागरिकमाथि हुने दुर्व्यवहार विरुद्ध अभिमुखिकरण गर्ने ।</p> <p>घ) जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र डिजिटल बनाउन सफ्टवेयर निर्माण गर्ने ।</p> <p>ड) जेष्ठ नागरिक परिचय पत्रको निवेदन अन लाईन सर्भिस मार्फत दिन सक्ने गरी प्रविधि विकास गर्ने</p> <p>च) केन्द्रसंगको प्रतिवेदन प्रणाली लाई व्यवस्थित गर्ने ।</p> <p>छ) जेष्ठ नागरिक अधिकार सम्बन्धि अधिवाचन गर्ने ।</p> <p>छ) अन्तरपुस्ता सिप हस्तान्तरण कार्यक्रम संचालन</p>			

		<p>गर्ने ।</p> <p>ज) जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण व्यवस्थापन तथा रेकर्ड अध्यावधिक गर्ने ।</p> <p>झ) हरेक जिल्लाको जनसंख्या अनुसार जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने ।</p> <p>ञ) जेष्ठ नागरिक दिवस मनाउने । सुचनामूलक सामग्री प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने ।</p>			
	तेस्रो लिङ्गको अधिकार संरक्षण र प्रवर्धन सम्बन्धि कार्यक्रम	१ कानून निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्ने ।			
	प्रशासनिक सुदृढिकरण	<p>क) सबै जिल्लाको कार्यालयमा अपांगता,बालबालिका,महिला,जेष्ठ नागरिक मैत्री रुपमा निर्माण गर्ने ।</p> <p>ख) कार्यालय व्यवस्थापन तथा सुदृढिकरण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मेशिनरी औजार खरिद तथा ,मर्मत ● आवश्यकता अनुसार फर्निचर तथा फिक्चर्स 			

		<p>।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ७५ वटै जिल्लामा मोटर साइकल,स्कुटर, गाडीको व्यवस्था ● Disply board बाट आवश्यक सुचना हेर्ने प्रविधि जडान गरि सेवा प्रवाह गरि सुसुचित गर्ने । ● जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता परिचय पत्र वितरुलाई व्यवस्थित गर्ने । ● अनुगमन,मुल्यांकन र प्रतिवेदन प्रणाली व्यवस्थित गर्ने 			
--	--	--	--	--	--

* : अपाङ्गता सम्बन्धी १० वर्षे राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजना २०७३-२०८२ (दोस्रो मस्यौदा) अन्तर्गतका क्रियाकलापहरू

महिला तथा बालबालिका कार्यालयहरुका महत्वपूर्ण ३ कार्यक्रमः

सि.नं.	जिल्ला	कार्यक्रम
१.	भक्तपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● बालश्रम अन्त्यका लागि तथ्यांक संकलन, १ नं नपामा ● बाल संरक्षण तथा सम्बर्धन उपसमितिहरुका पदाधिकारीहरुलाई १ दिने प्रशिक्षण ● लैंगिक हिंसा निवारणका लागि कुनै १ नपा वा गाविस भित्रका संघ संस्थाका पदाधिकारीहरुलाई २ दिने प्रशिक्षण तथा जनचेतना र्याली (१ दिने प्रशिक्षण १ दिन उहाँहरुकै र्याली)
२.	सोलुखुम्बु	<ul style="list-style-type: none"> ● एकल महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम ● यौनजन्य हिंसा विरुद्धको कार्यक्रम ● बालश्रम विरुद्धको कार्यक्रम
३.	ताप्लेजुङ	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरी विकास कार्यक्रम ● महिला सहकारी संस्थाको सुदृढीकरण ● महिला सहकारी संस्थाको रेकर्ड किपिङ तालिम
४.	पाँचथर	<ul style="list-style-type: none"> ● सीप विकास कार्यक्रम(१५ दिने – ३० दिने) ● संस्थागत सुदृढीकरण कार्यक्रम ● किशोरी विकास कार्यक्रम(प्याकेज)
५.	इलाम	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्धको अभियान ● वैदेशिक रोजगार: यसले निम्त्याएको लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ● Impatct study प्रभाव अध्ययन
६.	महोत्तरी	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्धको अभियान ● बाल क्लव, बाल संरक्षण समिति(छ्त्रएनएन) को क्षमता विकास अभिवृद्धि र नेतृत्व विकास ● महिलाहरुको व्यवहार परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रम
७.	कास्की	<ul style="list-style-type: none"> ● सडक बालबालिकाहरुको व्यवस्थापन ● दीर्घकालीन सेवा केन्द्रका लागि जग्गा प्राप्ति(हिंसा पीडित महिला र बालबालिकाका लागि) ● ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका र एकल महिलाका अधिकार सम्बन्धी पैरवी कार्यक्रम
८.	उदयपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरी समूहद्वारा सडकनाटक देखाउने ● महिला स्वयम् सेविकाहरुलाई तालिम दिने ● विद्यालयस्तरीय अभिमुखिकरण कार्यक्रम

९.	स्याङजा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाहविरुद्ध अभियान ● सहकारी संस्थामा लेखापालन र रेकर्ड व्यवस्थापन ● रणनीतिपत्र तर्जुमा – संस्था सुदृढीकरण
१०.	दैलेख	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाहविरुद्ध अभियान ● महिलाहिंसा न्यूनीकरणका लागि कार्यक्रम ● ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम
११.	दोलखा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्ध अभियान , महिला र किशोरी माथिको यौन हिंसा नियन्त्रण गर्ने अभियान ● जोखिममा परेका बालविवाहको मबतब संकलन भई सकेकाले तिनीहरुलाई संबोधन हुने कार्यक्रम ● महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका व्यक्तिका सम्बन्धमा बनेका ऐन, नियम, कानून र हक अधिकारका विषयमा जिल्ला र गाविसमा सचेतना कार्यक्रम
१२.	खोटाङ	<ul style="list-style-type: none"> ● साप्ताहिक रेडियो कार्यक्रम सशक्तीकरण सामुदायिक रेडियो हिमालसँगको साभेदारी ● लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा सञ्चालन १ महिने ● महिलाहरुको पाठेघर जाँच शिविर १ पटक जिल्ला स्वास्थ्य कार्यलय र शिर मेमोरियल अस्पताल बनेपाको साभेदारीमा २ लाख
१३.	डडेल्धुरा	<ul style="list-style-type: none"> ● एकल महिला तथा हिंसा पीडित महिलाहरुका लागि सीपमूलक तालिम हाते होज्यारी ३ महिने ● विद्यालय विमुख किशोरीहरुका लागि सीपमूलक तालिम(मोवाइल मर्मत, हाउस, वाइरिड, पेन्टिड, कम्प्युटर, आदि) ● विपन्न महिलाहरुका लागि मस्यौरा गुन्द्रुक बनाउने तालिम
१४.	सिन्धुली	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्ध अभियान ● लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि पुरुष सहभागिता ● हेल्पडेस्क २५ वटै गाविस
१५.	मुस्ताङ	<ul style="list-style-type: none"> ● बाल बालिकाहरुको लागि बाल उद्यान निर्माण ● अपाङहरुको लागि सीपमूलक तालिम ● महिला तथा बालबालिका कार्यालयको Docuementry History निर्माण गर्ने
१६.	चितवन	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरी जागरण कार्यक्रम ● लैंगिक हिंसा निवारणको लागि सशक्तिकरण ● लैंगिक खण्डिकृत तथ्यांक संकलन
१७.	रोल्पा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्धको अभियान सञ्चालन ● हिंसा पीडित महिलाहरुका लागि अल्पकालीन आश्रय गृह सञ्चालन, व्यवस्थापन ● महिलाहरुको आर्थिक विकासका लागि आय आर्जन कार्यक्रम
१८.	वर्दिया	<ul style="list-style-type: none"> ● मानव वेचविखन तथा ओसारप्रसार र श्रमिकको लागि नेपाल भारत समन्वय बैठक तथा सरोकार बाल सँग अन्तरक्रिया

		<ul style="list-style-type: none"> ● बाल विवाह मुक्त गाविस सचेतनामूलक र प्रतिबद्धता घोषणा कार्यक्रम ● लैंगिक हिंसा सम्बन्धी जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र सञ्चारकर्मी राजनैतिक दललाई अभिमुखीकरण
१९.	मकवानपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● मानव वेचविखन तथा ओसारप्रसार र लैंगिक हिंसामा परेका पुनस्थापना गर्ने ठाँउ नभएका प्रभावितहरुलाई पुनस्थापनाका लागि आयआर्जनसम्बन्धी तालिम तथा सहयोग ● बालविवाह विरुद्धको अभियान ● बाल सुधार गृह
२०.	कञ्चनपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● आयमूलक कार्यक्रम-सीपमूलक तालिम, सेनिटरी प्याड उत्पादन, सर्वोत्तम पिठो उत्पादन, विद्युतीय रिक्सा चालक तालिम, अपाडता भएका व्यक्तिहरुका लागि समेत छुट्टै तालिम ● सचेतनामूलक कार्यक्रम-बालविवाह विरुद्धको अभियान सञ्चालन विरुद्ध, किशोर किशोरीहरुलाई लागु पदार्थ दुर्व्यसन, सम्बन्धी विद्यालय स्तरमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम ● क्षमता विकास सम्बन्धी-कर्मचारी र सा.प. हरुलाई क्षमता विकास तालिम, संस्थाका सदस्यहरुलाई लेखन सीप तालिम
२१.	कालिकोट	<ul style="list-style-type: none"> ● अल्लो प्रशोधन ● सिमी संकलन केन्द्र स्थापना ● कोशेली घर स्थापना
२२.	कैलाली	<ul style="list-style-type: none"> ● आर्थिक सशक्तीकरण कार्यक्रम ● सचेतनामूलक कार्यक्रम ● क्षमता विकास कार्यक्रम
२३.	अछाम	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह, छाउपडी प्रथा विरुद्धका अभियान ● किशोरीको बहुआयामिक विकास ● समूह समितिभन्दा बाहिर रहेका शुभेच्छुक महिलाहरुको नेतृत्व विकास (स्थानीय निर्वाचनमा नेतृत्व लिन सक्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्ने)
२४.	तनहुँ	<ul style="list-style-type: none"> ● लक्षित महिलाको पहिचान र समूहीकरण ● संस्था मार्फत बालविवाह, मानववेचविखन, यौन दुर्व्यवहार आदि नियन्त्रण सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम ● बाल मजदुर, श्रमिक, बालबालिका, सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनस्थापना
२५.	रौतहट	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह न्यूनीकरण सम्बन्धी अभियान ● लैंगिक हिंसा निवारणका लागि महिला संस्थाहरुका लागि एकीकृत विकास कार्यक्रम ● गरिबी निवारणका लागि सीपमूलक कार्यक्रम
२६.	डोल्पा	<ul style="list-style-type: none"> ● बाल विवाह न्यूनीकरण ● बाल अधिकार सचेतना

		<ul style="list-style-type: none"> ● बाखापालन तालिम, स्याउखेती व्यवसाय तालिम, समविकास तालिम, प्रजनन स्वास्थ्य तालिम, अनुशिक्षण
२७.	डोटी	<ul style="list-style-type: none"> ● लैंगिक हिंसा विरुद्ध र बालबालिका विरुद्ध अभियान ● लैंगिक हिंसाका मुद्दालाई व्यवस्थित रिपोर्टिङ गर्नका लागि मुद्दालाई ● वडास्तरीय समितिको नियमित बैठक सञ्चालन नमूना गाविस
२८.	पर्वत	<ul style="list-style-type: none"> ● बाल विवाहमुक्त गाविस घोषणा २ वटा ● लैंगिक हिंसामा परेका महिलाहरुको लागि अल्पकालीन आश्रय गृह निर्माण ● लैंगिक परीक्षण
२९.	सल्यान	<ul style="list-style-type: none"> ● वादी समुदायक उत्थान कार्यक्रम ● बाल विवाह विरुद्धको अभियान ● हिंसा विरुद्धको कानुनी अभिमुखीकरण १० वटा गाविसहरुमा
३०.	गोरखा	<ul style="list-style-type: none"> ● गरिबी विरुद्धको अभियान सञ्चालन ● संरक्षण बालबालिकाहरुको लागि सम्प्रेषण प्रणालीको विकास गर्न सरोकारवालाहरुसँग अन्तरक्रिया ● एफ. एफ.हरुबाट कार्यक्रमको बारेमा जानकारी लैंगिक हिंसा विरुद्ध, बाल विवाह विरुद्ध, मानव वेचविखन विरुद्ध
३१.	मोरङ	<ul style="list-style-type: none"> ● पुँजीगत तर्फ-सवारी साधन, कार्यालयमा कर्मचारी दरवन्दी अनुरूप कोठा अपुग भएकाले तला थप, अपाङ्गता मैत्री शौचालय ● चालु खर्च तर्फ- उच्चमशील महिलाहरुलाई उच्चमशीलता र बजार व्यवस्थापन सीप, अभियान कार्यक्रम(बालविवाह विरुद्धको अभियान, लैंगिक हिंसा विरुद्धको अभियान) ● महिला सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि तथा संस्था समूह गठन पुनगठन र अनुशिक्षण सञ्चालन
३२	पाल्पा	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम(भौतिक तथा क्षमता) ● बालविवाह विरुद्धको अभियान ● आर्थिक सशक्तिकरण (विपन्न,दलित,जनजाति)
३३	सर्लाही	<ul style="list-style-type: none"> ● मुसहर,डोम,,चमार,दुसा(दलित) महिलाहरुका लागि आर्थिक सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास तथा सीपविकास कार्यक्रम सहितको एबअपबनभ कम्तिमा ५ वटा गा.वि.स.का २०० जना महिला ● बालविवाह विरुद्धको अभियान कम्तिमा ३ गा.वि.सलाई ३ वर्ष भित्र बालविवाह मुक्त घोषणा गर्ने सक्ने गरी कार्यक्रमको शुरुवात गर्ने, ● प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम :सर्लाही जिल्ला वा महिलाहरु मध्ये १५ प्रतिशत मा पाठेघर खस्ने समस्या र प्रजनन् सम्बन्धी धेरै समस्या रहेको विभिन्न अध्ययनबाट देखाएकोले Preventive part लाई प्राथमिक गर्न पनि यो कार्यक्रम आवश्यक छ ।
३४	रुपन्देही	<ul style="list-style-type: none"> ● लैंगिक हिंसा निवारण कार्यक्रमहरु ● विद्यालय विमुख किशोरीहरुका लागि कार्यक्रमहरु

		<ul style="list-style-type: none"> ● विपन्न महिलाहरुका लागि सीप तथा व्यवसायिक विकास कार्यक्रमहरु
३५	जाजरकोट	<ul style="list-style-type: none"> ● बाल विवाह अन्त्यको लागि विशेष कार्यक्रम ● मेरो शरीर मेरो अधिकार कार्यक्रम(परिचयात्मक कार्यक्रम,प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतानमूलक तालिम,लैंगिक हिंसा,सिप विकास तालिम,व्यवसाय स्थापना खर्च, छाउपडी सम्बन्धी चेतनामूलक तालिम,सामाजिक लिंगभेद सम्बन्धी,साथ सम्पर्क तथा सहजीकरण) ● जेखिममा रहेका बालबालिकाहरुको संरक्षणको लागि विशेष कार्यक्रम
३६	धनुषा	<ul style="list-style-type: none"> ● विपत्त व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तालिम ● बालविवाह मुक्त गा.वि.स घोषणा ● बैदेशिक रोजगारबाट पर्ने जोखिम न्यूनिकरणको लागि चेतनामूलक कार्यक्रम ● सकारात्मक सोचको खोज सम्बन्धी तालिम
३७	नवलपरासी	<ul style="list-style-type: none"> ● सीपमूलक तालिम ● बाल विवाह विरुद्ध लगायत सामाजिक कुरिती विरुद्ध अभियान ● लैंगिक हिंसा निवारणको लागि महिला संस्थाको एकिकृत विकास कार्यक्रम
३८	भोजपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानिय मदिरा उत्पादन प्रयोग तथा व्यवसायिककतामा संलग्न महिलालाई बैकल्पिक व्यवसायको स्थापना तथा सचेतना ● बलविवाह विरुद्धको अभियान संचालन ● विपन्न महिला व्यवसायिक विकास ● महिला विकास नमुना कार्यक्रम
३९	झापा	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला सहकारी संस्था ● लैंगिक हिंसा विरुद्ध व्यापक रुपमा अभियान सञ्चालन ● होमो फोविया डे मे १७ मनाउने
४०	रुकुम	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्थाहरुको एकिकृत विकास कार्यक्रम ● बालबिवाह विरुद्धका कार्यक्रमहरु ● किशोरी विकास कार्यक्रम र सेवा कन्द्र व्यवस्थापन कार्यक्रम
४१	रसुवा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालबिवाह रोकथाम तथा न्यूनिकरण ● भूकम्पबाट जोखिममा रहेका परेका १०८४ बालबालिकाहरुलाई संरक्षण ● संस्थाको रणनीति कार्यान्वयनमा निरन्तर सहयोग

४२	गुल्मी	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला संस्था तथा खासगरीकन किशोर किशारीको लागि सकारात्मक सोच र मनोसामाजिक विर्मश सम्बन्धी कार्यक्रम ● वैदेशिक रोजगार तथा यससंग अन्तर सम्बन्धीत विभिन्न बिषयहरुसंग सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम ● महिला तथा बालबालिका कायौलयमा कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने खालका प्रभावकारी तालिम
४३	धनकुटा	<ul style="list-style-type: none"> ● लैगिक तथा घरेलु हिंसा विरुद्धका कार्यक्रम ● बालबिवाह विरुद्धका कार्यक्रमहरु ● शीप विकास सम्बन्धी कार्यक्रम
४४	तेह्रथुम	<ul style="list-style-type: none"> ● व्यवसायिक विकास कार्यक्रम ● किशोरी विकास कार्यक्रम ● डकाउ कार्यक्रम
४५	नुवाकोट	<ul style="list-style-type: none"> ● मानव बेचबिखन विरुद्धको कार्यक्रम(सचेतना एवम् सिप विकास तालिम)(राउतवेसी,शिखरवेसी,उर्लेनी,लच्यां) ● बालबिवाह विरुद्धका अभियान(ओखरपौवा कागती गाउँ) ● लैगिक हिंसा विरुद्धको अभियान(१५ गा.वि.स.का सहकारी संस्था मार्फत)
४६	काभ्रे	<ul style="list-style-type: none"> ● डकुमेन्टी (महिला बालबालिका अपांग र जेष्ठ नागरिक) सम्बन्धी तयारी ● संस्था मार्फत २५ वटा गा.वि.स संग समन्वय गरी बोक्सी विरुद्धको अभियान संचालन ● इटा भट्टामा काम गर्ने मजदुरहरुका बालबालिकाहरुलाई जीवनस्तर सुधार गर्ने कार्यक्रम
४७	पर्सा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालबालिका र दाइजो प्रथा विरुद्ध अभियान ● संरक्षण सम्बन्धी सरोकारवाल निकायहरुलाई तालिम ● Reprrtiong ,monitoring कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम ५ दिने
४८	काठमाण्डौ	<ul style="list-style-type: none"> ● बालश्रम(घरेलु बाल श्रम, यातायातमा संलग्न बालबालिका होटेल व्यवसायमा संलग्न बालबालिकाहरुको उद्धार संरक्षण र पूनस्थापना ● महिला(डान्सबार,डान्सरेस्टुरेन्ट , मसाज पार्लर, जस्ता व्यवसायमा कार्यगर्ने श्रमजिवी महिलाहरुको कार्यक्षेत्रमा हुने यौनजन्य दुव्यवहार अन्त्यका लागि सचेचतामूलक क्रियाकलाप

		<ul style="list-style-type: none"> ● घरेलु हिंसा,लैंगिक हिंसा विरुद्ध अभियान (संस्था,समिति मार्फत) ●
४९	रामेछाप	<ul style="list-style-type: none"> ● लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धिका लागि जिल्ला भरि नै अभियान संचालन(सडकनाटक र गितको माध्यमबाट ● बालबिवाह विरुद्धको अभियान संचालन ● हायुजाति र माभीजातिका लीग आर्थिक र सामाजिक सशक्तिकरण कार्यक्रम ।
५०	बाग्लुङ	<ul style="list-style-type: none"> ● लैंगिक हिंसा नियन्त्रण ● बाल अधिकारको संरक्षण ● अपागं तथा जेष्ठ नागरिकका अधिकारहरुको मूलप्रवाहीकरण
५१	ललितपुर	<ul style="list-style-type: none"> ● उच्चमशिलता विकास तालिम ● लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरण ● बालबालिकाको क्षमता अभिवृद्धि तालिम
५२	हुम्ला	<ul style="list-style-type: none"> ● छ्त्रापडी तथा उन्मुलनका लागि धामीभार्की तथा अभिभावकीय शिक्षा ● बालिका सम्मेलन कार्यक्रम ● जडीबुटी विकास तालिम अर्न्तगत प्याज,बेसार तथा अदुवा खेती आदि ।
५३	बझाङ	<ul style="list-style-type: none"> ● छ्त्रापडी गोठ र बालबिवाह न्यूनिकरण सम्बन्धी अभियान ● सीप विकास तालीम १५ दिने ● क्षमता विकास तालीम
५४	सिरहा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह तथा दहेज विरुद्धको सचेतना अभियान ● सिप विकास(फुल व्यवसाय,अचार सम्बन्धी) तालीम ● समूह,समिति तथा संस्थाको क्षमता विधान तथा मार्गदर्शनका लागि अनुगमन तथा प्रतिवेदन कार्यक्रम
५५	संखुवासभा	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यालयको पर्खाल निर्माण ● बालविवाह विरुद्धको अभियान संचालनका लीग बाल क्लबहरुको सहभागितामा सडक नाटक,स्थानीय भाषामा स्थानीय एफ.एम.रेडियो बाट आवाज कार्यक्रम ● महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका व्यवस्थापक/सचिबलाई कम्प्युटर तालीम
५६	दार्चुला	<ul style="list-style-type: none"> ● सीप विकास तालिम १ महिने ● लोकसेवा आयोगको तयारी कक्षा संचालन १ महिने ● अन्तरसंस्था वा अन्तरजिल्ला भ्रमण

५७	जुम्ला	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्ध अभियान अर्न्तक्रिया,सहकारी संस्थालाई तालिम ● छाउपडी उन्मुलन ● किशोरकिशोरी समविकास तालिम
५८	बाँके	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्ध कार्यक्रम ● चिडिमर समुदायलाई लक्षित गरी किशोर किशोरी विषेश कार्यक्रम ● लैगिंक हिंसा विरुद्ध पुरुष सहभागिता विशेष कार्यक्रम
५९	सप्तरी	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह,दाइजोप्रथा विरुद्ध ● किशोरी विकास कार्यक्रम ● विपत व्यवस्थापन सम्बन्धि
६०	मुगु	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह तथा छाउपडी मुक्त विशेष कार्यक्रम ● उच्चमशिलता विकास जडीबुटी प्रशोधन ● सकारात्मक सोच विकास कार्यक्रम
६१	बाजुरा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालअधिकारको सचेतना कार्यक्रम ● सीप तथा व्यवसायिक कार्यक्रम ● लैगिंकहिंसा निवारण तर्फ
६२	मनाङ	<ul style="list-style-type: none"> ● होटल व्यवस्थापन र खाद्य परिकार तैयारी सम्बन्धी तालीम ● बालश्रम उन्मुलन सम्बन्धी कार्यक्रम ● संस्थागत विकास तालीम
६३	बारा	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह विरुद्धको अभियान ● आर्थिक सशक्तिकरण कार्यक्रम ● सितलहरबाट बच्ने सचेतना कार्यक्रम
६४	कपिलवस्तु	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह न्यूनिकरण कार्यक्रम ● घरेलु हिंसा पिडित आश्रम केन्द्र ● अपाङ्ग जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र सिफारिस क्षमता अभिवृद्धि तालिम सिप विकास
६५	प्यूठान	<ul style="list-style-type: none"> ● सचेतनाका कार्यक्रमहरु(अभियानहरु बालविवाह र लैगिंक हिंसा विरुद्ध) ● महिलाको आयआर्जनका क्रियाकलापहरु प्रविधि सहितको ● हिंसा पिडित महिलाका लागि सेवाकेन्द्रका साथै बाल संरक्षण केन्द्र सहितको
६६	दाङ	<ul style="list-style-type: none"> ● स्कुलका विद्यार्थीहरुलाई बालविवाह न्यूनिकरण सम्बन्धी र अभिभावकलाई लैगिंक हिंसा निवारण तथा बालविवाह न्यूनिकरण सम्बन्धी तालिम,अल्पकालिन बालगृह संचालन गर्न आवश्यक पहल

		<ul style="list-style-type: none"> ● लैंगिक हिंसा सम्बन्धी ● किशोरी शिक्षा कार्यक्रम ● सामाजिक मनोबिमर्श तालिम,नियमित कार्यक्रम ● साभ्ना व्यवसाय कार्यक्रम आवश्यक अनुदान सहित
६७	सुनसरी	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरीहरुका लागि सीप विकास तालीम ● हिंसा पिडित महिलालाई भ्रल्ला बनाउने तालीम
६८	लमजुड	<ul style="list-style-type: none"> ● अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणको लागि घुम्ती शिविर संचालन ● स्याहारकर्ता र ज्येष्ठ नागरिक विच अर्न्तक्रिया ● एकल महिलाहरुको लागि सीप तथा व्यवसायिकता विकास तालिम ३० दिने जिल्लास्तर ● महिलाहरुको क्षेत्रमा बनेका विद्यमान नीति, नियम,कानुनहरुको सम्बन्धि सचेतनामूलक तालिम संचालन ● बालविवाह न्यूनिकरण सम्बन्धि अभिमुखिकरण ● बाल अधिकार सम्बन्धि सचेतनामूलक सामाग्री प्रकाशन/प्रचार प्रसार
६९	सुर्खेत	<ul style="list-style-type: none"> ● मादक पदार्थ दुर्व्यसनी व्यवस्थापन कार्यक्रम ● बाल अधिकारको संवर्द्धन ● बालविवाह विरुद्धको कार्यक्रम
७०	सिन्धुपालञ्चोक	<ul style="list-style-type: none"> ● किशोरी विकास तालिम ● संरक्षण विषयगत तालिम निगरानी समूहलाई ● संस्थागत विकास तथा लेखापाल तालीम
७१	ओखलढुंगा	<ul style="list-style-type: none"> ● लोक सेवा तयारी कक्षा तालिम ● बाल विवाह विरुद्ध अभियान ● लैंगिक हिंसा विरुद्धको लागि पुरुष सहभागिता प्रवर्द्धन कार्यक्रम
७२	बैतडी	<ul style="list-style-type: none"> ● एकल महिला सशक्तिकरण तथा क्षमता अभिवृद्धि तथा आयमूलक कार्यक्रम ● लैंगिक हिंसा रोकथामका लागि महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम ● बालबालिकाहरुका लागि बाल मैत्री तथा बालविवाह विरुद्ध अभियान
७३	अर्घाखाँची	<ul style="list-style-type: none"> ● बालविवाह न्यूनिकरण सम्बन्धी अभियान ● संस्थाहरुको रणनीति पत्र एवम् कार्ययोजनाको Fellow up कार्यक्रम ● विद्यमान ऐन कानून नीति (महिला,बालबालिका, जेष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी) बारे सरोकारवालाहरुलाई

		अभिमूखीकरण कार्यक्रम
७४	म्याग्दी	<ul style="list-style-type: none">● संस्थागत विकास● बालविवाह न्यूनिकरण● CBR
७५	धादिङ्ग	<ul style="list-style-type: none">● बालविवाह रोकथामका लागि गाविस स्तरिय सचेतना कार्यक्रम● लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरणका लागि विद्यालय केन्द्रित सचेतना कार्यक्रम● समुदायमा आधारित बालसंरक्षण प्रणाली सवालिकरण कार्यक्रम